

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218200709
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1218200709.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobkyne: V. F., D.. XX. X. XXXX, N. N. XX, N., zast. AK AGM partners, s.r.o., Hlavné námestie 3, Bratislava, proti žalovanému: Basler Lebensversicherungs - Aktiengesellschaft, Ludwig-Erhard-Str. 22, Hamburg 204 59, Nemecko, Basler Lebensversicherungs - AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Námestie SNP 15, Bratislava, IČO: 35 951 770, zast. AK SKLEGAL s.r.o., Mostová 2, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 26. júna 2019 č. k. 7C/5/2018- 240, takto

rozhodol:

Výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 23.2 Všeobecných poisťných podmienok pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 v znení: „Vyhradzuje si právo, v pravidelných intervaloch poplatky preveriť, prípadne stanoviť ich novú primeranú výšku. O tejto skutočnosti Vás budeme informovať“, je neprijateľná, sa m e n í tak, že žaloba sa v tejto časti z a m i e t a .

Výrok III. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie určil, že používanie Poistno-matematických zásad a upozornení, ktoré nie sú súčasťou Poistnej zmluvy EuroInvestRing č. SKL 1.018.454 ani iných zmluvných dokumentov súvisiacich s poistnou zmluvou a ktoré požadujú od spotrebiteľa úhradu nákladov je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, sa m e n í tak, že žaloba sa v tejto časti z a m i e t a .

Výrok IV. napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa používania podmienok uvedených vo výrokoch II. a III. napadnutého rozsudku alebo podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, sa z r u š u j e .

Výrok V. napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 519,60 eur, sa p o t v r d z u j e .

Výrok VI. napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, sa p o t v r d z u j e .

Žiadnej zo strán sa nepriznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 15,03 eur zastavil (výrok I.), určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 23.2 Všeobecných poisťných podmienok pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 v znení: „Vyhradzuje si právo v pravidelných intervaloch poplatky preveriť, prípadne stanoviť ich novú primeranú výšku. O tejto skutočnosti Vás budeme informovať“ je neprijateľná (výrok II.), určil, že používanie Poistno-matematických zásad a upozornení, ktoré nie sú súčasťou Poistnej zmluvy I. Č.. Z. X.XXX.XXX ani iných zmluvných

dokumentov súvisiacich s poistnou zmluvou a ktoré požadujú od spotrebiteľa úhradu nákladov, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (výrok III.), žalovanému uložil povinnosť zdržať sa používania podmienok uvedených vo výrokoch II., III. napadnutého rozsudku alebo podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi (výrok IV.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 519,60 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok V.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok VI.) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 21. 12. 2010 uzavreli žalobkyňa a žalovaný (v tom čase pod obchodným menom Deutscher Ring Lebensversicherung-AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu) poistnú zmluvu I. Č.. Z. X.XXX.XXX. Predmetom zmluvy bolo investičné životné poistenie pre prípad smrti a pre prípad dožitia so začiatkom postenia 1.1.2011 a s plánovaným koncom poistenia 1.1.2037. Podľa zmluvy keď sa poistená osoba dožije plánovaného konca poistenia, vyplatí jej žalovaný finančnú hodnotu poistnej rezervy, ktorej výška závisí od celkovej hodnoty všetkých pripísaných podielov investičných fondov a ich hodnota bude určená ku dňu konca poistenia, minimálne bude vyplatená garantovaná suma vo výške 30.144,- eur. V prípade, že k smrti poistenej osoby dôjde pred plánovaným koncom poistenia, ako garantované poistné plnenie bude vyplatená výška splatného a zaplateného bežného poistného na hlavné poistenie. V prípade, že 105 % finančnej hodnoty poistnej rezervy prekročí garantované poistné plnenie pre prípad smrti, vyplatená bude vyššia čiastka. Súčasťou poistnej zmluvy boli: návrh na uzavretie poistnej zmluvy, všeobecné poistné podmienky pre investičné životné poistenie - EuroInvestRing, poistné podmienky pre úrazové poistenie, všeobecné poistné podmienky (VPP) pre predbežnú poistnú ochranu v investičnom životnom poistení EuroInvestRing, osobitné podmienky pre plánované navýšenie investičných životných poistení (dynamika) bez opätovnej kontroly zdravotného, zmluvné dojednania o platbe poistného v slovenských korunách, tabuľka poplatkov investičného životného poistenia a dojednania k spracovaniu dát. Dňa 21.12.2010 uzatvorili žalobkyňa a žalovaný (v tom čase pod obchodným menom Deutscher Ring Lebensversicherung-AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu) poistnú zmluvu I. Č.. Z. X.XXX.XXX. Predmetom zmluvy bolo investičné životné poistenie pre prípad smrti a pre prípad dožitia so začiatkom postenia 1.1.2011 a plánovaným koncom poistenia 1.1.2037. Podľa zmluvy keď sa poistená osoba dožije plánovaného konca poistenia, vyplatí jej žalovaný finančnú hodnotu poistnej rezervy, ktorej výška závisí od celkovej hodnoty všetkých pripísaných podielov investičných fondov a ich hodnota bude určená ku dňu konca poistenia, minimálne bude vyplatená garantovaná suma vo výške 30.144,- eur. V prípade, že k smrti poistenej osoby dôjde pred plánovaným koncom poistenia, ako garantované poistné plnenie bude vyplatená výška splatného a zaplateného bežného poistného na hlavné poistenie. V prípade, že 105% finančnej hodnoty poistnej rezervy prekročí garantované poistné plnenie pre prípad smrti, vyplatená bude vyššia čiastka. Súčasťou poistnej zmluvy boli: návrh na uzavretie poistnej zmluvy, všeobecné poistné podmienky pre investičné životné poistenie - EuroInvestRing, poistné podmienky pre úrazové poistenie, všeobecné poistné podmienky pre predbežnú poistnú ochranu v investičnom životnom poistení EuroInvestRing, osobitné podmienky pre plánované navýšenie investičných životných poistení (dynamika) bez opätovnej kontroly zdravotného, zmluvné dojednania o platbe poistného v slovenských korunách, tabuľka poplatkov investičného životného poistenia a dojednania k spracovaniu dát. Dňa 27.2.2017 žalobkyňa vypovedala poistnú zmluvu. Listom zo dňa 2.3.2017 žalovaný oznámil žalobkyni, že jej poistenie zanikne uplynutím 6-týždňovej lehoty pred koncom poistného obdobia, t. j. dňom 1. 5. 2017. Vzhľadom k tomu, že odkupná hodnota je závislá od vývoja podielových fondov, nemôže žalovaný v danej chvíli presne vyčíslit hodnotu finančného plnenia. Listom zo dňa 4.5.2017 žalovaný oznámil žalobkyni, že jej poistenie zaniklo dňom 1.5.2017. Odkupná hodnota predstavuje sumu 1.565,89 eur a dlžné poistné 200,- eur. Výška finančného plnenia je teda 1.365,89 eur. Listom zo dňa 10.5.2017 oznámil žalovaný žalobkyni, že na poistnej zmluve bol vykonaný za obdobie od 1. 1. 2011 do 1. 5. 2017 odpočet týchto nákladov: jednorazové tarifné náklady tzv. počiatočné náklady v sume 1.229,28 eur, bežné správne náklady v sume 305,20 eur, inkasné náklady v sume 118,40 eur, administratívne náklady v sume 96,- eur, rizikové poistné pre prípad akejkolvek smrti v sume 15,03 eur a jednorazový stornopoplatok v sume 944,- eur.

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je čiastočne dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Samotná žalobkyňa opakovane uvádzala, že sa nedomáha určenia neplatnosti celej zmluvy, ale len určenia neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré zmluva obsahuje. To je aj v súlade so zásadou, ktorú by mali sudy pri svojom rozhodovaní uplatňovať a to, že sa má uprednostňovať ponechanie zmluvy v platnosti pred vyslovením jej neplatnosti. Súd sa preto zameril na posúdenie jednotlivých zmluvných podmienok a to najmä tých, na ktoré poukázala žalobkyňa. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaný pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej

podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa naopak pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na všetky spotrebiteľské zmluvy bez ohľadu na to, či sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom prípadne Obchodnom zákonníku, sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Preto pri posudzovaní toho, či zmluva obsahuje neprijateľné podmienky je potrebné vždy skúmať, či zmluvné podmienky nie sú v rozpore s jednotlivými ustanoveniami § 53 OZ a to bez ohľadu na to, aké predpísané náležitosti majú jednotlivé typy zmlúv, v tomto prípade konkrétne poisťná zmluva. Teda aj pre poisťnú zmluvu (ako pre všetky spotrebiteľské zmluvy) platí, že nemôže požadovať od spotrebiteľa plnenie, s ktorým nemal možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a/ OZ). Pri výpočte odkupnej hodnoty žalovaný odpočítal okrem iného bežné správne náklady v sume 305,20 eur, inkasné náklady v sume 118,40 eur a administratívne náklady v sume 96,- eur. Súd žiadal od žalovaného, aby mu oznámil, na základe ktorých ustanovení zmluvy, prípadne VPP alebo iných príloh či súčastí zmluvy, boli účtované tieto náklady a ako bola určená ich výška. Žalovaný iba poukázal na ust. bodu 18.3 VPP, toto ustanovenie však iba uvádza, že vznikajú ďalšie náklady na správu poisťnej zmluvy a príkladmo vymenúva niektoré druhy nákladov, avšak neuvádza ich výšku ani spôsob určenia ich výšky. Z „Nezáväzného vzorového výpočtu vývoja Vášho investičného životného poistenia ktorý bol predložený žalobkyni, sa jednotlivé náklady a ich výška už vôbec nedajú určiť. Súčasťou poisťnej zmluvy bola Tabuľka poplatkov investičného životného poistenia, ktorá však neuvádzala správne náklady, inkasné náklady ani administratívne náklady. Poistno - matematické zásady a upozornenia súčasťou poisťnej zmluvy neboli a žalovaný ani nepopieral, že žalobkyni neboli predložené. Práve v týchto Poistno - matematických zásadách a upozorneniach sú však upravené ďalšie poplatky resp. náklady, ktoré mal žalovaný účtovať žalobkyni. Z uvedeného je možné uzavrieť, že pokiaľ žalovaný účtoval žalobkyni bežné správne náklady v sume 305,20 eur, inkasné náklady v sume 118,40 eur a administratívne náklady v sume 96,- eur, išlo o plnenie, s ktorým sa žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Jedná sa teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. a/ OZ, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené v ods. III. výroku rozsudku. Keďže neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné, zároveň toto plnenie v celkovej sume 519,60 eur (305,20 eur + 118,40 eur + 96,- eur) predstavuje bezdôvodné obohatenie, nakoľko ide o plnenie z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods. 2 OZ), ktoré je žalovaný povinný žalobkyni vydať.

4.S námietkou premlčania uplatnenou žalovaným sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal nasledovne: „Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd dospel k záveru, že nie je dôvodná. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa názoru súdu sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení najskôr z listu žalovaného zo dňa 10.2017, nakoľko dovtedy nemohla mať o týchto nákladoch a ich výške vedomosť (z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku). Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 29. 1. 2018, je zrejmé, že bola podaná pred uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Podľa §107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Keďže žalovaný neuviedol, akým spôsobom určil výšku jednotlivých nákladov, a teda ani to, kedy ich žalobkyni zaúčtoval, dá sa ťažko určiť, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Súd sa však stotožnil s názorom žalobkyne, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, keďže žalovaný úmyselne nepredložil žalobkyni Poistno - matematické zásady a upozornenia a neinformoval (neoboznámil) ju teda pred uzatvorením zmluvy o výške jednotlivých nákladov. Teda pokiaľ by aj boli tieto poplatky účtované žalobkyni počas celého trvania zmluvy (od 1. 1. 2011) na mesačnej báze, keďže žaloba bola podaná dňa 29.1.2018, je zrejmé, že bola podaná pred uplynutím desaťročnej objektívnej premlčacej doby. “

5. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 23.2 Všeobecných poisťných podmienok pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01. 10 súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd dospel k záveru, že aj zmluvná podmienka uvedená v bode 23.2 Všeobecných poisťných podmienok pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 v znení: „Vyhradzujeme si právo v pravidelných intervaloch poplatky preveriť, prípadne stanoviť ich novú primeranú výšku. O tejto skutočnosti Vás budeme informovať“ je neprijateľná. A to z dôvodu, že je v rozpore s ust. § 53 ods. 4 písm. i/ OZ, keďže umožňuje žalovanému jednostranne zmeniť zmluvné podmienky (poplatky) bez dôvodu dohodnutého v zmluve. Bod 23.2 VPP totiž neuvádza žiadne dôvody, ktoré by mali odôvodňovať takýto postup žalovaného. Na uvedenú zmluvnú podmienku nie je možné aplikovať ani výnimku uvedenú v § 53 ods. 11 písm. a/ OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy (teraz § 53 ods. 14 písm.a/ OZ), keďže je zrejmé, že výška jednotlivých nákladov resp. poplatkov, ktoré boli žalobkyni účtované, nebola ovplyvnená pohybom kurzov a indexov na regulovanom trhu. Zo znenia

jednotlivých zmluvných podmienok jednoznačne vyplýva, že ide buď o tzv. paušálne náklady alebo sa ich výška odvíja (je určená percentom) z plateného poistného, ktorého výška je určená vopred. Ani na otázku súdu, na ktorú z položiek uvedených v liste žalovaného zo dňa 10.5. 2017 mal vplyv pohyb kurzov a indexov na regulovanom trhu, toto žalovaný neuviedol. Pokiaľ sa táto zmluvná podmienka mala týkať len poplatkov uvedených v ust. bodu 23.1 VPP (čo však zo znenia tohto bodu jednoznačne nevyplýva, nakoľko sa v ňom hovorí o správnych nákladoch a sú tam iba príkladmo vymenované niektoré druhy poplatkov), platí to čo bolo uvedené vyššie, že teda ani tieto nemôže žalovaný meniť bez dôvodu uvedeného v zmluve. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené v ods. II. výroku rozsudku. “

6. Výrok IV. napadnutého rozsudku súd prvej inštancie odôvodnil tým, že keďže niektoré zmluvné podmienky používané žalovaným boli určené za neprijateľné (ods. II. a III. výroku napadnutého rozsudku), zároveň bolo potrebné v súlade s § 53a ods. 1 Obč. zák. rozhodnúť o povinnosti žalovaného zdržať sa používania týchto podmienok alebo podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

7. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že „Tabuľka poplatkov investičného životného poistenia GBTB 01.10“, ktorá neobsahuje presný a úplný výpočet nákladov poistnej zmluvy EuroInvestRing číslo SKL 1.018.454 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že nie je nevyhnutne nutné, aby všetky náklady poistnej zmluvy boli uvedené v jednej tabuľke a to aj keby to bolo pre spotrebiteľa praktickejšie. Podľa súdu prvej inštancie podstatné je, aby spotrebiteľ mal možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy so všetkými plneniami, ktoré bude od neho dodávateľ požadovať, pričom nie je nevyhnutné, aby to bolo uvedené na jednom mieste zmluvy. Nie je teda podľa názoru súdu prvej inštancie v rozpore so zákonom, pokiaľ sú náklady uvedené vo viacerých častiach zmluvy za predpokladu, že spotrebiteľ mal možnosť sa s nimi oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

8. Žalobkyňa mala tiež za to, že náklady na uzavretie poistnej zmluvy sú v zmluve neurčité, keďže ich výšku resp. spôsob výpočtu nie je možné určiť. V tejto súvislosti súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Podľa bodu 18.1 VPP uzatváranie poistných zmlúv je spojené s nákladmi. Tieto náklady na uzatvorenie poistnej zmluvy sú paušálne zohľadnené v kalkulácii tarify a preto nie sú účtované osobitne. Zúčtovanie nákladov na uzatvorenie poistnej zmluvy prebieha v súlade s pravidlami výkonu dozoru nad poisťovacou činnosťou s ohľadom na platné predpisy účtovania, ktorým Deutscher Ring Lebensversicherung AG organizačná zložka podlieha. Na základe uvedeného postupu budú prvé platby poistného určené na krytie časti nákladov na uzatvorenie poistnej zmluvy a predaj, pokiaľ toto poistné už nebolo určené na krytie nákladov z poistnej udalosti alebo na krytie správnych nákladov v danom poistnom období. Takýmto spôsobom splácaná suma je ohraničená na 4 % z Vášho, počas doby platenia splatného poistného. Žalovaný zaúčtoval žalobkyni tzv. počiatočné náklady v sume 1.229,28 eur, čo predstavuje necelé 4 % z celkového poistného, ktoré mala žalobkyňa počas trvania zmluvy zaplatiť. Aj keď sa v predmetnom ustanovení VPP hovorí o časti nákladov na uzatvorenie poistnej zmluvy, ktoré majú byť najviac 4 % z celkového poistného, v skutočnosti žalovaný neúčtoval žalobkyni viac (ale dokonca o trochu menej), preto v danom prípade nešlo o plnenie, s ktorým by nebola žalobkyňa oboznámená, nakoľko vyplýva priamo zo zmluvy resp. VPP, ktoré boli súčasťou poistnej zmluvy, teda žalobkyňa sa mohla pred uzatvorením zmluvy oboznámiť s tým, že žalovaný jej bude tieto náklady účtovať, ako aj so spôsobom ich výpočtu. Žalobkyni bola teda existencia nákladov spojených s uzavretím poistnej zmluvy od začiatku známa (zo zmluvy a jej súčasťou). Z VPP tiež vyplýva, že z dôvodu účtovania nákladov spojených s uzavretím poistnej zmluvy, počas prvých dvoch rokov poistenia nie je k dispozícii žiadna odkupná hodnota. “

9. Pokiaľ ide o názor žalobkyne, že účtovanie jednorazového poplatku pri predčasnom ukončení zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „V súvislosti s jednorazovým poplatkom pri predčasnom ukončení zmluvy žalobkyňa uviedla, že konštrukcia poistného produktu, ktorú zmluva obsahuje je taká, že sa v podstate nejedná o poistenie, ale o akési ukladanie poistného na účet žalovaného. Poistná funkcia zmluvy je minimálna, primárnou funkciou bolo investovanie finančných prostriedkov, a preto považuje žalobkyňa pokutu pri odstúpení od zmluvy za neprijateľnú podmienku, nakoľko je v rozpore s dobrými mravmi. V produktoch určených na investovanie finančných prostriedkov takýto typ zmluvnej pokuty neexistuje. K tomu už súd vyššie uviedol, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu plnila aj poistnú funkciu (obsahovala krytie dvoch poistných rizík). Žiaden právny predpis nestanovuje, aký podiel má mať pri investičnom životnom poistení poistenie a aký investovanie. Nie je teda dôvod považovať zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu za produkt určený iba na sporenie alebo investovanie. Súd tiež už uviedol, že jednorazový poplatok pri predčasnom ukončení zmluvy nemožno nevyhnutne vnímať ako sankciu

za predčasné ukončenie zmluvy, ale sa jedná o súčasť výpočtu odbytného (nevyhnutné náklady za predčasné ukončenie poistenia). Obdobný poplatok si účtujú aj iné poisťovne. Súd sa teda nestotožňuje s názorom žalobkyne, že by účtovanie tohto poplatku bolo v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ teda ide o náklady spojené s uzavretím poisťnej zmluvy ako aj o jednorazový poplatok pri predčasnom ukončení zmluvy, ich spoločným znakom je, že žalovaný ich účtoval v súlade s VPP, z ktorých vyplýva aj spôsob určenia ich výšky, ktorý je dostatočne zrozumiteľný aj pre priemerného spotrebiteľa. Nejednalo sa teda o plnenia, s ktorými by žalobkyňa nemala možnosť sa oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Tieto náklady resp. poplatky sa môžu javiť vysoké iba v prípade, že došlo k ukončeniu zmluvy po pomerne krátkom čase jej trvania. Pokiaľ ide o jednorazový poplatok pri predčasnom ukončení zmluvy, tento sa každý rok (resp. každý mesiac) trvania zmluvy znižuje. V danom prípade zmluva trvala od 1.1.2011 do 1.5.2017, avšak žalobkyňa platila poisťné iba za obdobie od 1.1.2011 do 1.3.2014 a od 1.3.2017 do 1.5.2017, teda niečo vyše tri roky (40 mesiacov). Za uvedené obdobie vyplatil žalovaný žalobkyni zhodnotenie vo výške 273,80 eur (podľa uvedenia samotnej žalobkyne). Počiatočné náklady spojené s uzavretím poisťnej zmluvy v podstate predstavujú cenu služby resp. cenu plnenia, ktoré je predmetom zmluvy a ako na také sa teda na ne nevzťahuje ustanovenie o tom, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky), pokiaľ táto zmluvná podmienka bola vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne, čo v danom prípade podľa názoru súdu bola. Žalovaný tiež preukázal, že počiatočné náklady (tzv. provízie) ako aj jednorazový poplatok pri predčasnom ukončení poisťnej zmluvy účtujú aj iné poisťovne na našom trhu. Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia v sume rovnajúcej sa aj počiatočným nákladom (1.229,28 eur) a jednorazovému stornopoplatku (944,- eur), súd v tejto časti jej žalobu zamietol, nakoľko sa nejednalo o plnenie, s ktorým by sa žalobkyňa nemohla oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, ani o plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ani o plnenie, ktorého vyžiadanie by bolo v rozpore s dobrými mravmi. “

10. Na záver súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Na záver ešte súd uvádza, že z celkovej argumentácie žalobkyne je možné vyvodit', že zásadným dôvodom podania žaloby bolo najmä to, že po niekoľkých rokoch trvania zmluvy dospela k záveru, že zmluva je pre ňu nevýhodná. Súd však má za to, že nie je možné spochybňovať prípadne napádať platnosť zmluvy alebo jej častí len z dôvodu, že sa jednej zo zmluvných strán začne javiť po niekoľkých rokoch od jej uzatvorenia pre ňu z nejakého dôvodu nevýhodná, najmä pokiaľ sa mala táto zmluvná strana možnosť oboznámiť sa s podmienkami zmluvy pred jej uzatvorením (čo v tomto prípade žalobkyňa mala, okrem obsahu Poistno - matematických zásad a upozornení). Navyiac v danom prípade sa ani nedá povedať, že by zmluva bola pre klienta nevýhodná. Ako už bolo uvedené vyššie, výnos z investičného životného poistenia sa dá určiť len v momente ukončenia zmluvného vzťahu, pričom investičné životné poistenia sa väčšinou uzatvárajú na dlhšiu dobu (v danom prípade to bolo na 26 rokov). Samotná žalobkyňa uviedla, že jej žalovaný po ukončení zmluvy vyplatil zhodnotenie vo výške 273,80 eur. Aj jeden zo svedkov (M. A.), ktorých výpovede založila do spisu žalobkyňa (z konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 56Csp/107/2016) uviedol, že zhodnotenie prostriedkov na tomto produkte bolo možné aj pri všetkých poplatkoch, ktoré boli v zmluve, a to v prípade, ak by zmluva trvala dlhšiu dobu. “

11. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vyššie. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vzhľadom na čiastočný úspech a neúspech oboch strán rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p.

12. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa a napadla ním výrok, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že predmetná poisťná zmluva neobsahuje krytie žiadnych poisťných rizík okrem vrátenia zaplateného poisťného v prípade smrti a teda plní poisťnú funkciu iba v zanedbateľnom rozsahu. Podľa žalobkyne nie je správna argumentácia súdu prvej inštancie, že nie je nevyhnutne nutné, aby všetky náklady poisťnej zmluvy boli uvedené v jednej tabuľke. Táto tabuľka, ktorá sa nachádza na strane 18 VPP neobsahuje žiadne pravidelne účtované poplatky a nezmieňuje sa ani o existencii nákladov spojených s uzavretím zmluvy. Žalovaný tak žalobkyňu zavádzal, keď u nej evokoval mylnú predstavu, že táto tabuľka obsahuje výpočet nákladov poisťnej zmluvy. V rozpore s touto domnienkou však tabuľka neponúka spotrebiteľovi žiadnu relevantnú informáciu o nákladoch spojených s uzavretím, resp. s prevádzkou poisťnej zmluvy. Osobitné poplatky sú naopak uvedené v Poistno - matematických zásadách a upozorneniach, ktoré - ako to konštatoval súd prvej inštancie - neboli súčasťou poisťnej zmluvy. Táto tabuľka preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o jednorazový poplatok žalobkyňa v odvolaní uviedla. „Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia pod bodom 55 uviedol, že jednorazový poplatok pri predčasnom

ukončení zmluvy nemožno nevyhnutne vnímať ako sankciu za predčasné ukončenie zmluvy, ale sa jedná o súčasť výpočtu odbytného (nevyhnutné náklady na predčasné ukončenie poistenia). K tejto súvislosti žalobca uvádza, že ako už uviedol, dožitie nie je skutočným poistným rizikom. Riziko smrti stálo za celú dobu poistenia 15,03 eur (voči zaplatenej sume 3.800 eur). Vzhľadom k tomu žalobcovi nie je zrejmé, aké „nevyhnutné náklady za predčasné ukončenie poistenia“ žalovanému vznikli, keď zmluva skoro žiadne poistenie neobsahovala. Poistnú zmluvu je potrebné posudzovať ako celok, pričom v tomto prípade ide jednoznačne o pokutu za ukončenie spotrebiteľskej zmluvy. Súd síce konštatoval, že poistná zmluva obsahovala skutočnosť, že jednorazový poplatok bude žalobcovi účtovaný, ako aj spôsob jeho výpočtu. Žalobca však zastáva názor, že poistné podmienky ohľadne výpočtu tohto poplatku sú formulované spôsobom, ktorému bežný spotrebiteľ nie je schopný porozumieť, ani určiť na ich základe skutočnú výšku sankcie, ktorú je povinný uhradiť. Pokuta pri odstúpení od zmluvy zároveň nie je uvedená v Tabuľke poplatkov investičného životného poistenia. Predmetná zmluva neplní takmer žiadnu poistnú funkciu, keďže jej primárnym účelom bolo kumulovanie finančných prostriedkov. Účtovanie jednorazového poplatku, teda pokuty pri odstúpení od zmluvy, je tak jasne v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko jeho výška je neprimeraná a nedôvodná a žalobcovi bol tak jasne účtovaný v jeho neprospech. Podľa žalobkyne nie je správny ani výrok o nároku na náhradu trov konania, v tejto súvislosti žalobkyňa v odvolaní uviedla: „Čo sa týka výroku súd o tom, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, žalobca zastáva názor, že pomer úspechu a neúspechu v konaní na strane žalobcu a žalovaného nebol rovnaký. Žalobca bol v prevažnej časti v spore procesne úspešný, vzhľadom k čomu mu súd mal priznať voči žalovanému právo na náhradu trov konania. Nakoľko nebola splnená zásada rovnakých čiastkových úspechov, žalobca súčasne s podaním odvolaním napáda aj výrok súdu, ktorým súd rozhodol o tom, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a požaduje, aby súd priznal tento nárok voči žalovanému žalobcovi.“

13. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie i žalovaný a napadol ním výrok, ktorým bolo žalobe vyhovené. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobu zamietne. V odvolaní uviedol: „Prvostupňový súd ignoroval skutočnosť, že o celkových nákladoch zmluvy (teda o počiatkových nákladoch, priebežných nákladoch aj výstupných nákladoch v ich súčte) bola žalobkyňa informovaná vopred formou vzorového výpočtu vývoja jej IŽP. V bode 47 odôvodnenia rozsudku prvostupňový súd uviedol, že z tohto vzorového výpočtu sa „jednotlivé náklady a ich výška už vôbec nedajú určiť“. Prvostupňový súd teda akceptoval argumentáciu žalobcu, že pre transparentnosť nákladov je potrebné, aby všetky poplatky boli spotrebiteľovi prezentované rozklúčované, každý poplatok mal byť prezentovaný jednotlivo, nie len celkový náklad (súčet poplatkov). Tento názor prvostupňového súdu je však v rozpore s ekonomickými pravidlami a praxou na trhu, ako aj v rozpore s právnymi predpismi. Cena tovaru a služieb sa na trhu neprezentuje rozklúčovaná na jednotlivé zložky (náklady na materiálové vstupy, náklady na mzdy, marža j, ale len ako jedna výsledná suma. Zverejňovanie rozklúčovanej ceny tovaru by bolo v rozpore s predpismi na ochranu hospodárskej súťaže, pretože by umožnilo konkurentom zosúladiť svoje ceny (kartelové dohody). Prvostupňový súd nezohľadnil ustanovenie § 53 ods. 12 Obč. zák., podľa ktorého „neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu. Požiadavka na rozklúčovanie ceny IŽP je umelá konštrukcia, ktorú vo svojich blogoch prezentoval O. L. A. Y. a je ideovým základom už viac ako 15 súdnych sporov, ktoré proti žalovanému v mene rôznych klientov vedie právny zástupca žalobkyne, často za účasti občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľov, v mene ktorého koná pán Y. Podnikanie v poisťovníctve je regulované slovenskými právnymi predpismi ako aj právnymi predpismi Európskej únie. Tieto právne predpisy boli prijaté v ostatných rokoch r e sp. nadobudnú účinnosť až po roku 2020. Ako sme preukázali v prvostupňovom konaní, žiadny z týchto národných alebo európskych predpisov neobsahuje požiadavku rozklúčovania poplatkov v IŽP. Práve naopak, tieto právne predpisy vyžadujú, aby boli spotrebiteľia informovaní o celkových (súhrnných) nákladoch IŽP. V prvostupňovom konaní sme poukázali na smernicu EÚ č. 2009/138/EHS, ktorá vyžadovala od poisťovní, aby predkladali spotrebiteľom presne taký vzorový výpočet, aký aj žalovaný poskytol žalobkyňi pred uzavretím zmluvy. Rovnako ďalší predpis, nariadenie EÚ č. 1286/2014 vyžaduje, aby od roku 2018 boli náklady IŽP prezentované vo forme súhrnných ukazovateľov týchto nákladov v tzv. KID dokumente. V prvostupňovom konaní sme predložili stanovisko Národnej banky Slovenska v pripomienkovom konaní LP-2018-163 k návrhu vyhlášky Ministerstva financií SR, ktoré pripravuje vzorový informačný formulár pre poisťovne, ktorý by mal platiť od roku 2020. NBS zastáva názor, že „najlepšou informačnou hodnotou pre klienta je informácia o viacerých výkonnostných scenároch (podobne je tomu tak pri KID dokumente), ktoré by však boli individualizované na parametre klienta a dávali by mu komplexný

obraz o tom, aký potenciál zisku, ako aj straty, má investičná zložka produktu. Zároveň sme toho názoru, že uvedené informácie by sa mali predkladať takou formou, aby sa klient s danými informáciami vedel preukázateľne oboznámiť. Jednou z foriem, ktorá by naplnila tieto požiadavky, je príprava online kalkulačiek zo strany finančnej inštitúcie, kde by obdobné údaje, ako tie z KID dokumentu mohli byť individualizované na klientove parametre. NBS je aj teraz toho názoru, že najlepšiu informáciu o nákladovosti produktu poskytuje výkonnostný scenár, čo je obdobný výpočet, aký žalovaný poskytol žalobkyni už v roku 2011. Prvostupňový súd nezohľadnil tieto právne predpisy a stanoviská regulátorov poistného trhu, ktoré považujú za dostatočne transparentné (teda vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne) informácie o súhrnných nákladoch (poplatkoch) uvedené vo forme vzorového výpočtu (výkonnostného scenára). Žalovaný poskytol žalobkyni presne taký vzorový výpočet, aký v tom čase vyžadovala vyššie uvedená smernica Európskej únie. Právny záver prvostupňového súdu uvedený v bode 47 odôvodnenia rozsudku, že žalovaný mal predložiť žalobkyni informáciu o jednotlivých položkách priebežných nákladov (rozklúčovanie), preto nemá oporu v právnych predpisoch upravujúcich informačnú povinnosť poisťovní v IŽP. Pokiaľ ide o záver súdu prvej inštalácie, že jednostranná zmena poplatkov je neprijateľná (výrok II. napadnutého rozsudku), žalovaný v odvolaní uviedol: „Prvostupňový súd z vykonaného dokazovania o obsahu bodu 23 VPP dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že ods. 2 tohto bodu sa vzťahuje na všetky náklady (poplatky) účtované na ťarchu žalobkyne, teda aj na počiatkové, priebežné a výstupné poplatky (upravené v bode 18 VPP), u ktorých si podľa bodu 23 ods. 2 VPP mal žalovaný údajne vyhradiť právo na ich jednostrannú zmenu. Ustanovenie bodu 23 VPP však bol prvostupňový súd povinný interpretovať spolu s úvodným odsekom 1 tohto bodu, ako aj s nadpisom bodu 23 VPP, z ktorých je zrejmé, že 23 ods. 2 VPP sa týka len nákladov účtovaných osobitne, t. j. mimo nákladov upravených v bode 18 VPP. V bode 23 ods. 1 VPP sa výslovne uvádza, že môže žalovaný účtovať osobitne tie správne náklady, ktoré vznikli z mimoriadnych, klientom zapríčinených dôvodov. Ide najmä o písomnú upomienku, omeškanie s platbou atď. Tieto poplatky sú uvedené v tabuľke poplatkov tvoriacej súčasť VPP a mali by platiť desiatky rokov (po dobu trvania poistnej zmluvy). V prípade, že dôjde k zvýšeniu poštovného alebo mzdových nákladov žalovaného v budúcnosti, je legitímne účtovať poisťovníkovi nové zvýšené poplatky. Preto si žalovaný vyhradil právo stanoviť ich novú výšku (spriemerované skutočné náklady na danú činnosť). Podľa § 53 ods. 4 písm. i/ Občianskeho zákonníka je neprijateľnou podmienkou taká jednostranná zmena, ktorú urobí dodávateľ bez dôvodu dohodnutého v zmluve. Avšak tento dôvod je uvedený práve v bode 23.1 VPP (zvýšenie nákladov externých vstupov). “ K otázke Poistno - matematických zásad žalovaný v odvolaní uviedol: „Prvostupňový súd učil za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj „zmluvné ustanovenie“, ktoré ani nebolo súčasťou zmluvy. Poistno-matematické zásady a upozornenia boli interným manuálom žalovaného, nie súčasťou zmluvy. Prvostupňový súd tento manuál najskôr posúdil ako zmluvné ustanovenie, aby ho následne zakázal používať aj v zmluvách s inými spotrebiteľmi. Sme toho názoru, že prvostupňový súd dospel k nesprávnemu skutkovému záveru v tejto veci.“ Podľa žalovaného súd prvej inštalácie nesprávne posúdil aj ním uplatnenú námietku premlčania. V tejto súvislosti žalovaný v odvolaní uviedol: „Prvostupňový súd pri posudzovaní námietky premlčania žalovaného dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení (účtovaní priebežných nákladov) nedozvedela už v čase ich zúčtovania (každý mesiac trvania zmluvy), ale až z vyčíslenia priebežných nákladov, ktoré jej žalovaný na jej žiadosť zaslal 10.05.2017 (začiatok plynutia subjektívnej lehoty podľa prvostupňového súdu). Žalobkyňa však už pri uzatváraní zmluvy bola oboznámená s celkovými nákladmi účtovanými na jej ťarchu formou vzorového výpočtu. V tomto výpočte sa uvádza hodnota jej investície po odpočítaní všetkých nákladov (vrátane priebežných nákladov) v každom roku trvania zmluvy. Od začiatku poistenia žalobkyňa vedela, aká suma celkových nákladov znižuje hodnotu jej investície a kto je jej príjemcom Dvojročná subjektívna premlčacia lehota začala preto plynúť každý mesiac pre príslušnú časť priebežných nákladov účtovaných v danom mesiaci. Aj objektívna trojročná premlčacia lehota uplynula pred podaním žaloby (okrem priebežných nákladov z poistného splatného v marci a apríli 2017). Objektívna trojročná premlčacia lehota totiž plynie odo dňa, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Prvostupňový súd však došiel k záveru, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil úmyselne, pretože „úmyselne neinformoval (neoboznámil) ju teda pred uzatvorením o výške jednotlivých nákladov“. Preto platí desaťročná objektívna premlčacia lehota. Tento záver prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia úmyslu pri bezdôvodnom obohatení. Úmysel sa musí preukázať vo vzťahu k vôli získať bezdôvodné obohatenie, t. j. že žalovaný vedel a chcel, alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacuje. Údajné „zatajenie“ poplatkového manuálu však samo osebe nemôže preukázať úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný uzatváral tisícky zmlúv a účtoval priebežné poplatky na základe svojho manuálu tisíckam svojich klientov s vedomím, že postupuje správne a v súlade s

právnymi predpismi. Žalovaný chcel účtovaním priebežných poplatkov pokryť svoje skutočné náklady, nie obohacovať sa na úkor žalobkyne.“ Napokon žalovaný v odvolaní uviedol: „Prvostupňový súd sa v rozsudku nevysporiadal s argumentáciou žalovaného o tom, že nie je možné oddeliť údajne neplatné ustanovenie o priebežných nákladoch od ostatného obsahu zmluvy. Podľa §41 Občianskeho zákonníka, „ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu“. Súdom zakázané priebežné poplatky však tvoria súčasť ceny služby. Pretože cena služby poisťovne ovplyvňuje celé poistenie (výšku poistného, výšku poistného plnenia), nemožno oddeliť „neplatné“ ustanovenie o priebežných poplatkoch ako súčasti ceny poistenia od ostatných častí poistnej zmluvy. V takom prípade bude celá poistná zmluva absolútne neplatná.“ Podľa žalovaného nie je správny ani výrok o nároku na náhradu trov konania. Keďže žalobkyňa mala v konaní neúspech v rozsahu 80 %, súd prvej inštancie mal priznať nárok na pomernú náhradu trov konania žalovanému.

14. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal odvolaniami napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie, prejednal odvolania bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba sčasti zmeniť a sčasti potvrdiť.

15. Súd prvej inštancie výrokom II. napadnutého rozsudku určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 23.2 Všeobecných poistných podmienok pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 v znení: „Vyhradzuje si právo, v pravidelných intervaloch poplatky preveriť, prípadne stanoviť ich novú primeranú výšku. O tejto skutočnosti Vás budeme informovať“ je neprijateľná. Odvolací súd je toho názoru, že v tejto časti napadnutý rozsudok nie je vecne správny a stotožňuje sa v tejto časti s odvolacou argumentáciou žalovaného. Bod 23.2 VPP treba skutočne vykladať v spojitosti s bodom 23.1 VPP, takže právo žalovaného v pravidelných intervaloch preveriť poplatky, prípadne stanoviť ich novú primeranú výšku, sa vzťahuje iba na náklady účtované osobitne, teda mimo nákladov uvedených v bode 18.1 VPP. V bode 23.2 sú tieto osobitne účtované náklady príkladmo vymenované s tým, že ide napr. písomnú upomienku, resp. výzvu na zaplatenie pri neplatení poistného, omeškanie s platením poistného, vykonanie zmien v poistnej zmluve, využitie možnosti čiastočného výberu a pod. To, že bod 23. 1, 2 VPP sa netýka bežných nákladov uvedených v bode 18.1 VPP (počiatkové, priebežné, výstupné náklady), vyplýva už zo znenia bodu 23.1 („Ak z mimoriadnych Vami zapríčinených dôvodov dôjde k dodatočnému zvýšeniu správnych nákladov, môžeme Vám takto vzniknuté priemerné náklady v primeranej výške (poplatok) účtovať osobitne“). Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na zmenu výšky týchto nákladov (napr. poštovného, mzdových nákladov a pod.) počas existencie poistného vzťahu, ktorý môže trvať desiatky rokov, nie je možné odňať žalovanému možnosť uvedené osobitné náklady, resp. poplatky primerane zvýšiť. Tieto osobitné náklady, resp. poplatky sú konkretizované v Tabuľke poplatkov IŽP. Bolo by v rozpore s potrebami praktického života, ak by žalovaný nemohol primerane reagovať na zmeny, ku ktorým dochádza počas existencie poistného vzťahu. Vzhľadom na tieto závery nemožno považovať zmluvnú podmienku uvedenú v bode 23.2 VPP pre IŽP Euro InvestRing FLS 07 01.10 za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd v zmysle § 388 C.s.p. zmenil výrok II. napadnutého rozsudku tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

17. Vo výroku III. napadnutého rozsudku súd prvej inštancie paradoxne za neprijateľnú zmluvnú podmienku označil používanie Poistno - matematických zásad a upozornení, ktoré nie sú súčasťou predmetnej poistnej zmluvy. Už z označenia „neprijateľná zmluvná podmienka“ podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že musí ísť o súčasť zmluvného vzťahu, teda o zmluvné dojednanie. Ako však uvádza žalovaný, Poistno - matematické zásady sú jeho interným manuálom a nie súčasťou zmluvného vzťahu založeného predmetnou poistnou zmluvou. Okrem toho, ako to uviedol aj súd prvej inštancie v ods. 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku, suma 519,60 eur účtovaná žalobkyňi predstavuje podľa súdu prvej inštancie bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného nie preto, lebo vyplynula z Poistno - matematických zásad, ale preto, lebo s týmto plnením žalobkyňa nemala možnosť sa oboznámiť pred uzavretím predmetnej zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a/ Obč. zák.).

18. Z týchto dôvodov odvolací súd v zmysle § 388 C.s.p. zmenil výrok III. napadnutého rozsudku tak, že žalobu aj v tejto časti zamietol. Vzhľadom na zmenu výrokov II., III. napadnutého rozsudku musel odvolací súd zrušiť výrok IV. napadnutého rozsudku.

19. Odvolací súd je zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že pokiaľ žalovaný od odkupnej hodnoty odpočítal sumu 519,60 eur (305,20 eur - bežné správne náklady, 118,40 eur - inkasné náklady, 96 eur - administratívne náklady), ide o plnenie, s ktorým žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť sa pred uzavretím zmluvy. Ide tu preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. a/ Obč. zák. Súčasťou predmetnej poistnej zmluvy bola Tabuľka poplatkov investičného životného poistenia, v ktorej

sa však neuvádzajú bežné správne náklady, inkasné náklady a ani administratívne náklady. V bode 18.3 VPP sa uvádza, že žalovanému vznikajú ďalšie náklady na správu poisťnej zmluvy, ktoré zahŕňajú hlavne náklady na vedenie poisťného kmeňa, správu uloženého kapitálu, spracovanie zaistovacích zmlúv a vybavovanie poisťných udalostí a zrušení poisťných zmlúv. Žalobkyňa sa teda zaviazala platiť aj ďalšie náklady uvedené v bode 18.3 VPP, ale pred uzavretím poisťnej zmluvy nemala možnosť oboznámiť sa s tým, že v prípade zániku poisťnej zmluvy bude povinná uhradiť bežné správne náklady, inkasné náklady a administratívne náklady spolu vo výške 519,60 eur. Nebola oboznámená ani so spôsobom výpočtu týchto nákladov (Poistno - matematické zásady neboli súčasťou poisťnej zmluvy). Možno povedať, že žalovaný za takejto situácie mohol ďalšie náklady vyčísliť v podstate ľubovoľnou sumou, keďže tieto náklady neboli v bode 18.3 VPP špecifikované. Žalovaný v konaní nevysvetlil, ako dospel k sume 305,20 eur z titulu bežných správnych nákladov, k sume 118,40 eur z titulu inkasných nákladov a k sume 96 eur z titulu administratívnych nákladov.

20. Keďže neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné (§ 53 ods. 5 Obč. zák.), žalovaný tým, že pri výpočte odkupnej hodnoty od nej odpočítal sumu 519,60 eur, sa na úkor žalobkyne v tomto rozsahu bezdôvodne obohatil. Ide tu o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia spočívajúcu v plnení z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods. 2 Obč. zák.).

21. Predmetná poisťná zmluva zanikla dňom 1. 5. 2017. Odvolací súd je toho názoru, že 2-ročná subjektívna ako aj 3-ročná objektívna premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 519,60 eur (§ 107 ods. 2, 3 Obč. zák.) nemohli začať plynúť skôr, ako momentom vyplatenia odkupnej hodnoty žalobkyňi a toto vyplatenie odkupnej hodnoty muselo časovo nasledovať po zániku poisťnej zmluvy. Vyplatenie odkupnej hodnoty je totiž viazané na zánik poistenia, ku ktorému nemohlo dôjsť skôr než dňom 1.5.2017. Až momentom vyplatenia odkupnej hodnoty sa žalobkyňa mohla dozvedieť o tom, že žalovaný od nej neoprávnene odpočítal sumu 519,60 eur a že sa v tomto rozsahu na jej úkor bezdôvodne obohatil. Odkupná hodnota bola žalobkyňi vyplatená dňa 4. 5. 2017 (viď vyjadrenie žalovaného k žalobe z 12. 3. 2018 na č. 1. 55). Dňa 5. 5. 2017 začali plynúť 2-ročná subjektívna a 3-ročná objektívna premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku. 2-ročná subjektívna premlčacia doba uplynula dňom 4.5.2019 a 3-ročná objektívna premlčacia doba uplynie dňom 4. 5. 2020. Žalobkyňa podala žalobu na súd prvej inštancie dňa 29. 1. 2018, teda podala ju včas ako z hľadiska 2-ročnej subjektívnej, tak aj z hľadiska 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. K argumentácii súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že z hľadiska určenia začiatku plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby nie je rozhodujúce, kedy žalovaný predmetné náklady žalobkyňi „zaúčtoval“. K bezdôvodnému obohateniu totiž došlo až momentom, keď žalovaný sumu 519,60 eur žalobkyňi nevyplatil, ale šiju neoprávnene ponechal.

22. Z uvedeného vyplýva, že výrok V. napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 519,60 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, je vecne správny. Preto odvolací súd tento výrok napadnutého rozsudku potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

23. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že Tabuľka poplatkov investičného životného poistenia GB TB 01.10 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože neobsahuje presný a úplný výpočet nákladov poisťnej zmluvy. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie obsiahnutou v ods. 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku a na túto argumentáciu súdu prvej inštancie odkazuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je v rozpore so zákonom, ak sú náklady uvedené vo viacerých častiach zmluvy, pokiaľ mal spotrebiteľ možnosť sa s nimi oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v tejto časti zamietnutá.

24. Napadnutý rozsudok je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správny aj vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že zmluvná podmienka vo Všeobecných poisťných podmienkach pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 pod bodom 12.2.3 druhý odsek „Pri výpočte odkupnej hodnoty Vám bude zaúčtovaný jednorazový poplatok“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a určenia, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je zmluvná podmienka vo Všeobecných poisťných podmienkach pre investičné životné poistenie EuroInvestRing FLS 07 01.10 pod bodom 12.2.4 „Pri poisteniach s povinnou platbou poisťného činí tento jednorazový poplatok pred uplynutím 35 rokov od začiatku poistenia 4 % z poisťného, ktoré by ešte malo byť zaplatené za obdobie od výpovede poisťnej zmluvy do pôvodne uzatvoreného konca platenia poisťného (bez poisťného pre prípad uzatvoreného pripoistenia) maximálne ale len za 35 rokov od začiatku poistenia“. Odvolací súd sa v tejto časti v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v ods. 53., 54., 55 a 56. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalobkyňa v odvolaní iba zopakovala svoju argumentáciu z prvoinštančného konania, s ktorou sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého

rozsudku dôsledne vysporiadal. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok aj v tejto časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

25. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd vzhľadom na čiastočný úspech a neúspech strán v spore rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p. a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

26. Výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie o zaplatenie 15,03 eur zastavené, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).